

88 E XII/10

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

XVIII. évfolyam.

1903. December.

12. szám.

és melléklete: a

KERTÉSZ-GAZDA

III. évfolyam. — 12. szám.

Tagtársainkhoz!

Itt az év vége! Egy lépéssel ismét közelebb jutottunk egyesületünk 25 éves fennállásának évfordulójához. Ennél a nevezetes határkőnél bizony szeretnénk tudni, s fontos kebelbeli okokból föltétlenül kell is tudnunk, hogy az új negyedszázad felé vivő utunkban kikre számíthatunk. Ez okból fölkérjük t. tagtársainkat, hogy a mellékelt levelezőlapot aláírva, minél előbb, de *legkésőbb e hónap végéig* visszaküldeni szíveskedjenek; mert azokat, akiktől e nyilatkozat addig be nem érkezik, sajnálatunkra bár, de egyesületünk tagjainak sorából kilépetteknek kell tartanunk, s ez okból részükre a *januári számot már nem küldhetjük*, mivelhogy fölösleges példányokat nem nyomtatunk.

Kolozsvártt, 1903. december 1.-én,

méhésztársi üdvözlettel:

az elnökség.

CSINTALAN GYULA orgona-, zongora- és harmonium-készítő

KOLOZSVÁRT. Lakása : Egyetem-ú. 6. sz. Üzlethelyisé^g
Deák-Ferenc-ú. 2. sz., hátul az udvarⁿ

Elvállalok orgona készítést, minden nagyságban, minden kivitelben és styblen, továbbá javítását, átalakítását, kibővítését és hangolását jótállás mellett.

Elvállalok bármilyen nagy zongora-javítást, hosszú zongorák rövidde átalakítását, bőrozését és hangolását.

Készítek oltárokat, szószeket és szószek fölébe való koronát, nemkülönbön egész templomi berendezéseket is.

Elvállalom iskolai és szobai harmoniumok javítását és hangolását, úgy helyben, mint vidéken. Vidéki meghívásra pontosan megjelenek. Kérdezősködésekre azonnal válaszolok.

Miért továbbra is becses figyelmébe ajánlom magamat. A t. közönség és egyházak pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

12—12.

CSINTALAN GYULA.

HOL kaphatók a legolcsóbb **keretléczek** és **négyes Mayer-kaptárok** ?

PICZEK ALAJOS méhésznél, Farkashidán, u. p. **Keresztúr** (Pozsonyvármegye)

100 drb 1 méter hosszú **keretléc**, 25 mm. széles, 5—6 mm. vastag, 3 oldalon gyalulva 1 k. 60 fill. 100 keret földarabolva szintén 1 k. 60 fill.

Kész keretek (orsz. mér.) távolsági kapcsokkal darabonként 4 fillér.

Orsz. mér. egyesületi kaptár (30 keret) teljesen felszerelve, befestve, kákával bélelve 5 K.

Négyes Mayer-kaptár (dúc) pontosan készítve, teljesen felszerelve, befestve és kivilről kákával csinosan burkolva 20 K.

Rakkaptár (Christ-féle) 3 ládikával 30 keretre, tetővel, fenékkal, 1½ hüvelyk vastag deszkából készítve, teljesen felszerelve 5 K. — Az árak farkashidán értendők. Elvállalok e szakb. vágó más asztalosmunkákat is a legolcsóbb áron. 9.—12.

Mintegy **60 métermázs**
szép tarlóvirág-méz
eladó a „Széttelkintő Méhész“
szerkesztőségének 1.
sajtényi nagy méhtelepén.

A mézet nagyban való rendelésre fél métermázsás új szállító-edényekben, kicsinyben 5 klgmos dobozokban szállítjuk. Egy 5 klgmos doboz méz ára : **7 korona.**
A méz tisztasága és jósága felől jótállást vállalunk.

Szakértők által a legcélszerűbbnek

elismert

Mézes üvegek.

Alumínium fedőve,
parafa- és hólyag-
papír betéttel

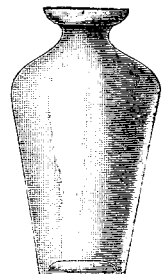
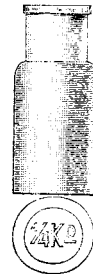
Karimával.

Lecsiszolt nyakkal.

Üvegfedő, gummi-
gyűrű és
fémcsavarral.

Karimával.

Lecsiszolt nyakkal.

1879 sz.	16 fill.
$\frac{1}{8}$ Kiló	18 "
$\frac{1}{4}$ "	24 "
$\frac{1}{2}$ "	32 "

1880. sz.	8 fillér
10 "	14 "
22 "	

1881. sz.	— fillér
12 "	16 "
24 "	

1883. sz.	36 fill.
$\frac{1}{4}$ L.	40 "
$\frac{1}{3}$ "	48 "
$\frac{1}{6}$ "	56 "
1 "	80 "
2 "	120 "

1885. sz.	06 fill.
$\frac{1}{8}$ Kiló	08 "
$\frac{1}{4}$ "	12 "
1 "	18 "

1886. sz.	08 fillér
10 "	12 "
20 "	

U. a. finoman
síkkelvezett fedővel

$\frac{1}{8}$ Kiló	14 fill.
$\frac{1}{4}$ "	16 "
$\frac{1}{2}$ "	24 "
1 "	32 "

A két első üveghez a csatolt rajz szerint **nyolcz színben**
nyomott, diszes czimkét **díjtalanul mellékelünk**

35. sz. Külön árjegyzék az összes mé-
hészeti üvegczikkekről kívánatra
ingyen és bérmentve.

Egyesült Magyarhoni Üveggyár Részv.-Társ.

Budapest,

4.—6.

VI., Nagymező-útoza 8. sz.

REMÉNYIK L. és FIAI

VASKERESKEDÉSE

KOLOZSVÁRTT, FÖTÉR.

Legjobb fajta vihar- és istálló-lámpák.

Vasbútorok nagy választékban.

Ajánlom jól berendezett raktáromat mindenemű **méhészeti cikkekben**; u. m. országos méretű **Bodor-féle kaptárok**, legjobb minőségű **műlép**, **javitott mézpörgetők**, **Hannemann-féle rács**, herefogók, **keretfogók**, méhész-pipa, dohányzó- és nem dohányzóknak, méhész-sipkák, kaucsuk-keztyűk és mindennemű lép- és sejt-kések nagy választékban.

Mezőgazdasági és kertészeti cikkekből különösen ajánlom a legjobb minőségű **vasekéket**, kézi kukoricza-morzsolót, amerikai aczélvillákat, kaszákat, sarlókat, gereblyéket, amerikai szénafűrészeket. Továbbá kerti fűrészeket, kerti ollókat és szemző késeket.

Végül tölhivom b. figyelmét **konyhaberendezési és háztartási** cikkeimre, melyek közül ajánlok különféle vajverő-gépeket, amerikai fagyaltgépeket, ruhamángoló és facsaró gépeket, kitűnően zománczolt lemez- és öntött edényeket. Raktártartok még valódi berndorfi alpacca és alpaccaezüst evőszerekből és nickel edényekből.

Vidéki megrendeléseket azonnal és pontosan eszközlöm.

Kiváló tisztelettel:

Reményik L. és Fiai.

Ló- és marhanyíró-ollók.

Méhészeti Közlöny.

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKKÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN HONAP 1.-ÉN.

Az Erdélyrészi Méhészegyesület tagjai a tagsági díj fejében kapják. Tagsági díjak: rendes tagok részéről egy évre 4 kor., kőri tagok részéről egy évre 2 kor. — Minden pénzküldemény Horváth Pál, ev. ref. egyházkerületi főpénztári ellenőr, egyesületi pénztáros úrhoz, Kolozsvár Király-útcza 51. sz. czimzendő.

A lap szellemi részét érdeklő közlemények és reklamációk a „Méhészeti Közlöny szerkesztőségének Kolozsvár, Magyar-útcza.“ czimzendők.

Közleményeink utányomása a forrás teljes és pontos megnevezése nélkül tilos.

A kéziratokat nem adjuk vissza.

Reklamációkat csak a következő hónap 15.-éig és csak a postahivatal útján fogadunk el

Felelős szerkesztő: Szentgyörgyi Lajos. Főmunkatárs: Nagy János.

Tagtársainkhoz !

Itt az év vége! Egy lépéssel ismét közelebb jutottunk egyesületünk 25 éves fönnállásának évfordulójához. Ennél a nevezetes határkőnél bizton szeretnők tudni, s fontos kebelbeli okokból föltétlenül kell is tudnunk, hogy az új negyedszázad felé vivő utunkban kikre számíthatunk. Ez okból fölkérjük t. tagtársainkat, hogy a mellékelt levelezőlapot aláírva, minél előbb, de *legkésőbb e hónap végéig* visszaküldeni szíveskedjenek; mert azokat, akiktől e nyilatkozat addig be nem érkezik, sajnálatunkra bár, de egyesületünk tagjainak sorából kilépetteknek kell tartanunk, s ez okból részükre a *januári számot már nem küldhetjük*, mivelhogy fölösleges példányokat nem nyomatunk.

Kolozsvártt, 1903. december 1.-én,

méhésztársi üdvözlettel:

az elnökség.

Meghívó.

Az Erdélyrészi Méhészeti Egyesület tisztelt tagjait értesítjük, hogy ig. választmányunk dec. 5.-én tartott ülésének határozatából, az Egyesület évi közgyűlését 1904. januárius 31.-én vasárnap, d. u. 3 órakor az Erdélyi Gazdasági Egyesület Petőfi-utczai helyiségében tartja meg, amelyre Egyesületünk minden rendű és rangú tagját tisztelettel hívjuk meg, és kérjük szíves megjelenését.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
  2. Az igazgató-választmány évi jelentése a főtitkár által.
  3. Az 1903. évi számadások megvizsgálása.
  4. Az 1904. évi költségelőirányzat jóváhagyása.
  5. Az újradolgozott alapszabályok előterjesztése.
  6. Tisztviselők és igazgató választmányi tagok esetleges választása.
  7. Indítványok.*
- Kelt Kolozsvárt, 1903. dec. 5.

Báró Jósika Gábor,
egyesületi elnök.

Szentgyörgyi Lajos,
főtitkár.

Decemberi emlékeztető.

(Kezdőknek.)

December a téli időszak első hónapja. Szokásos képét bő havazás, sok esetben csöndes, kemény hideg, süvöltő szél, hófuvata tag rajzolja elénk. Néha annyira megváltozik e természetes képe, hogy a méhecskék ki is röpülhetnek. Nem örvendez ennek sem a méhész, sem a földművelő. Jó télnek jó nyara, enyhe télnek hűvös nyara: ezt tartja nevezetesen a fölvidéki köztapasztalat, közmondás. Némely esztendőben napokig, sőt heteken át vastag köd üli a tájat, zuzmorások a fák, nedves a levegő. Nem szeretik ezt a méhek. A nedves levegőtől sokat szenvednek, úgy az egyenesen becsapódó szélről is. Nincs hatalmunkban kormányozni az időjárást, de okkal-móddal mérsékelhetjük káros hatását.

A szél ellen deszkácskákat támasztunk a menőke elébe, hogy a levegő a deszka mellett oldalt maradt keskeny hézagon közle-

* Az esetleges indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal, a főtitkárnál írásban nyújtandók be.

kedhessék. Ezt megelőzőleg a gyöngébb törzsek kaptárának hosszú-útczájába oldalain sánczolt fácskát bocsátunk be, beérőleg a kaptár belső faláig. Ez megakadályozza a méheket, hogy a menőkébe juthassanak, s az az előnye is van, hogy vékony sugárban jut be a külső levegő, s mire a kaptár belsejébe, vagyis a mékek közé-lébe jutna, a belső légkörben mérséklődik, s káros hatása csökken.

E fogás alkalmazása mellett 2–3 lépre szorított kicsiny tartalékcsaládok is pompásan kitelelnek, nem kapnak vérhast, nem pusztúlnak el még a zordon havasos vidékeken sem. Könnyű kitá-
lálni, miért? Amint közben az idő tartósan enyhére fordul, kivesz-
szük a dugaszt — eltávolítván előbb a védődeszkát — hogy a
levegő teljesen följúlhasson, s esetleg kiröpülhessenek a méhek.

E hónapben általában összetömörülve zümmögnek a méhek, félgömböket alkotva a lépek oldalain. Csöndben, nyugalomban hagyandók. A rázkódtatásra, dörgetésre megmozdulna a csomó, hideg levegő nyomúlna a fészekbe, a méhek tömege közé, egy-egy csoport lepottyanna, s a kaptár fenekén lenné halálát. Ilyenkor hamarosan megdermednek a szegény kis állatkák. Sokan a mézet kez-
denék szívni, — féltvén az elrablástól —, s a vérhas is könnyen jelent-
keznek, t. i. a fölszívott méz erős nyomást gyakorolna a méh
végbelére is és a bélsárt ennek hatása alatt kezdenék elhullatni, s
a bűzös levegőben sokan elpusztúlnának.

A kaptárbontás decemberben veszedelmes volna. Csak külső szemlét tartunk néha-néha. Meghallgatjuk, nem zúg-e valamely törzs föltűnő hangosan; nem rágicsál-e egér valahol; nem repedt e meg itt-ott a kas tapasza, mi a nedves, zuzmorás külső töltelékről fölismerhető. Megfigyeljük, nem záródott-e el a menőke, mely esetben szintén zúgnak a méhek. A kaptár mozgatása nélkül segítünk a bajon. Ha halk zümmögést hallunk, nincs baj. A nagy zúgás különben nem mindig jelent veszedelmet; a jegeczes méz fölolvasztása végett is hangosabban zúgnak, úgy akkor is, ha föl-
jebb nyomúlnak, s a keretléc (2) közben van.

A hó jó melegtakaró, maradhat a kaptáron, csak olvadás kezdetén takarítsuk el.

A még netalán meglevő régi lépeket most főzzük ki viasz-
nak, s készítsünk mülépet. Kaptárok, keretek, eszközök sat. készí-
tését is jó lesz folytatni.

Az egész éven át följegyzett tapasztalatokat nézegesse át a kezdő méhész. Az olvasott szakkönyvekből, lapokból is pár mondatba foglalt rövidke jegyzetet vegyen; s tárgymutatóval is minden esetben lássa el. A könyvek, cikkek olvasásában is bizonyos rendszert kövessen. Nem elég egyszer futólag átolvasni a munkát. Olvassa el kétszer-háromszor figyelmesen, így végül észreveszi, hogy a nélkül, hogy tudná, honnan tanulta, minden kérdésre nézve tájékozódott lesz. E hónapban zárja le a méhészeti bevételeiről és kiadásairól vezetett naplót, számadásait, s készítsen tervet és költségvetést a jövő évi méhészkedéshez.

Gyergyódi-ró.

Józsa Sándor.

A méhcsalád munkaképessége.

(Folytatás.)

2. A kaptár nagysága.

Az előbbi pontban leírt kísérletezések oly kétségbevonhatatlanul hirdették az állókaptár előnyeit a méhfészek tavaszi gyors nagyobbodása, s a méhcsalád nagyrafejlődése tekintetében, hogy további kísérletezéseim alapjául csakis az állókaptárt választhattam.

Ezekben a 16 országos méretű egészkeretre berendezett állókaptárokban 8—8 kereten a kaptár alsó felében áttelelt méhcsaládok kedvező tavaszon nemcsak kifejlődtek 16 orsz. méretű egészkeretre, hanem már az akáczirágzás előtt készen voltak a rajzásra. Ezt megelőzendő, az így kifejlődött méhcsaládokból egy-egy múrajt készítettem; s éppen nem tartozott a ritkaságok közé, hogy egy kettéosztott méhcsalád két kaptárban, de egy anyától származó népességével 26—32 orsz. méretű egészkeretre fejlődött az akáczirágzás végeig. Sőt volt egy esetem az 1901. évben, amikor egy túlságosan népes méhcsaládból az akáczirágzás előtt 10 nappal készítettem egy anyás-múrajt, s 10 nap múlva, vagyis az akáczirágzás első napján kénytelenségből készítettem belőle egy másodikat is beboltozott anyabölcsőkkel. S ez a háromfelé osztott méhcsalád az akáczirágzás végeig 39 orsz. méretű egészkeretre fejlődött.

Tehát a méhcsaládnak ilyenén való fejlődési képessége minden kétséget kizárólag bizonyította, hogy a 16 orsz. méretű egész-

keretet befogadó állókaptárok kicsinyek. Beláttam, hogy ezek a kaptárok éppen a bennük végbement előnyös, gyors fejlődés miatt határozottan kicsinyek a méhcsalád együtttarthatására, és kicsinyek a nagyrafejlődött méhcsalád munkaképességének teljes érvényesülésére a főhordás idejében. De azt is beláttam, hogy amily előnyösek a tavaszi fejlődés gyors előmozdítására, éppen oly hátrányosak mézelés és visszafejlődés tekintetében. Nevezetesen: ezekben a kaptárookban a legdúsabb akáczirágzás alatt sem húzódott le az anya a petézéssel *teljesen* az alsó szakaszra, hanem a fészek negyed—ötödrésze mindenkor fönmaradt a felső szakaszon, ami nagyon megcsökkentette a mézhozamot, de lehetlenné is tette a méhcsalád kifosztását. Ennek a következménye pedig az lett, ha az akáczirágzás után is elég kedvező volt az időjárás, — hogy ezeket a méhcsaládokat éppen kitterjedt fészük és nagy népességük miatt nem lehetett leszorítani az alsó szakaszbeli 8 keretre. Ezek a méhcsaládok kevés kivétellel oly népesek maradtak, hogy ezt a leszorítási műveletet az észszerűség fogalmával összeegyeztetni nem tudtam. Mit tehettem ily körülmények között? Elszedtem a pörgetésre alkalmas mézes lépeket — számszerint 5—6-ot — s ezek híját az alsó szakaszba berakott, kipörgetett lépekkel pótoltam. Így tehát a méhcsaládok továbbra is 16 orsz. méretű egészkereten maradtak, s így mentek telelőbe; és így látta ezeket Nagy János méhészeti vándortanár, igen tisztelt méhésztársunk is f. évi márcz. 14. én nálam tett nagyon megtisztelő látogatása alkalmával. S ámbár ezeket a kaptárokat az új rendszerűek hiánya miatt a f. év júniusáig használtam, már a kísérletezések 3.—4. évében beláttam, hogy ezekkel soha sem fogom elérni a kívánt célt. Tenyésztésre, szaporításra remekül beváltak, de egyébire nem bizonyultak alkalmasoknak. Az út, melyen elindultam, célhoz vezetőnek ígérkezett, tehát azon kellett továbbhaladnom. És ámbár 48 családra berendezett ilyen kaptárom volt, nem riadtam vissza újabb kaptárok csináltatásától, illetőleg az ezekkel járó kiadások megtételétől. Az volt a jelszavam: meg kell nagyobbítani ezt a kaptárt, hogy mézelésre is alkalmas legyen, s hogy a főhordás előtt kényszerült műrajoztatást is elmellőzhessem, s a nagyra fejlődött méhcsaládot a főhordás idejére együtttarthassam. De miként nagyobbítsam meg? Mely irányban bővítssem? Talán fölfelé, 3., 4.

keretsor alkalmazásával, vagy az ablak irányában, a kaptár mélyítésével? Ámbár a fölfelé való nagyobbítással biztosabban véltem elérni kitűzött célomat, de három, sőt esetleg négy orsz. méretű egészkeretnek egymás fölött való alkalmazása által olyan kaptár-alak jött volna létre, melynek rajzban való szemlélése is vissza-hökkenített. Hogy is ne?! Tessék csak elképzelni egy 25 cm. szélességű, 28 cm. mélységű és 115—152 cm. magasságú kaptárt! Mert az eddigi kísérletek kétségessé tették, vajjon 3 szakaszban 24 orsz. méretű egészkeret alkalmazása által elért kaptárnagyság elégséges lesz-e a nagyra fejlődött méhcsalád együtttarthatására? És kilátásba helyezték annak lehetőségét, hogy 4. sor keretet is kell alkalmaznom célom elérésére. Így ezt a tervet el kellett ejtenem. Hogy az ablak irányában a kaptár mélyítésével is alig közeledtem a kívánt célhoz, elmondom a következőkben:

Már az 1896. évben csináltattam 8 drb. kettőskaptárt 16 méhcsaládra (ezek is használatban voltak a f. év júniusáig) részint 12, részint 13 keretmélységgel, 24, illetőleg 26 orsz. méretű egészkeret-tartalommal. Ezekkel az állókaptárokkal úgy számítottam, hogyha áttelel bennük a méhcsalád 16 kereten, érintetlenül hagyom a tavaszon át a melegebb napok beálltáig; s az akáczirágzás előtt néhány nappal a téli fészek megbolygatása nélkül a kaptár hátranyúlt részét tele rakom tartaléklépes keretekkel. Ezzel a művelettel egyfelől tért nyitok a méhcsalád kifejlődésére, másfelől a begyűjthető méz elraktározására. Úgy számítottam, hogy a méhfészek hátrafejlődése nem következik be, s a berakott 8—10 lépeskeret mézzel telik meg a főhordás ideje alatt; s a térnagyobbítás által a talán már fölébredt rajzási hajlamot is sikerül majd elaltatni. Végül úgy számítottam, hogy az akác elvirágzása után elszedem a néhány hét előtt berakott tartaléklépes kereteket, s ezzel a méhcsaládot ismét 16 orsz. méretű egészkeretre rendezem be, s így megy telelőbe is.

Lássuk, hogy számításaim miképpen váltak be a gyakorlatban?

Ezekben a 24—26 orsz. méretű egészkeretet befogadó állókaptárookban a 16 egészkereten áttelelt méhcsaládot érintetlenül hagytam a fejlődés idejében; belső térfogatukat nem nagyobbítottam; alakjukat hátrafelé nyújtással nem változtattam, nehogy ez

által a méhcsalád tavaszi fejlődését hátráltassam. A kaptárnagyobbítással, bevártam a jó időt, vagyis az akácvirágzás előtt való néhány napot; ekkor raktam be mindnyájának a 8—10 tartalék-lépes keretet. Az eredmény az lett, hogy a rajzásra már nagyon is készen levő méhcsaládok a kaptárnagyobbítással mit sem törődve, követték fölébredt természeti ösztönüket, vagyis kirajzoltak, mégpedig a 16 méhcsaládból rendszeren 9—12, tehát több, mint 50%. Ebből tehát kétségtelenné vált az a meggyőződés, hogy a kaptárnagyobbítással elkéstem; korábban kellett volna azt eszközölnöm, vagyis a méhcsalád rajzásra való készülődését meg kellett volna előznom. De azt is tapasztaltam, hogy a méhcsalád előbb a fészek fölé és köréje hordja a mézet, s a kaptárnak az ablak felé megnyúlt részébe csak azután. Tehát beláttam, hogy a kaptárnak hátra nyújtott része mézelésre is másodrendű hely. Ha talán áprilisban eszközölöm a kaptár megnagyobbítását, sikerül is visszartartanom a méhcsaládot a rajzástól; de akkor meg a bizonytalan hőmérsékű időszakban jön létre a hátranyújtott alak, mely a fekvőkaptárnál oly föltűnően károsnak bizonyult; kétségtelen tehát, hogy ezeknél is késleltette volna a méhcsalád fejlődését.

Mint hogy ezekkel a kísérletekkel is alig közeledtem kitűzött célomhoz, 1899-ben határoztam el magamat arra, hogy az eddigi keretméretek mellőzésével új kaptárt fogok szerkeszteni.

A 16 orsz. méretű egészkeretre berendezett kaptárok a akajukra nézve jóknak, de térfogatukra nézve határozottan kicsinyeknek bizonyultak; a 24—26 orsz. méretű egészkeretet befogadóknál sem értem el a mézelésre szánt méhcsalád meddőségét; mélységük pedig kezelés közben sok kellemetlenséget okozott. Végül úgy a 16, mint a 24—26 kereteseknél azt tapasztaltam, hogy a fészek a főhordás idejében nem szorúl le teljesen az alsó szakaszra és így a felső szakaszban válogatni kell a költéstől mentes, pörgetésre alkalmas kereteket. Egy újonnan szerkesztendő kaptárban tehát a fősorolt hiányok pótlását és hibák mellőzését tűztem ki célul. De mindezekből a kísérletezésekből azt is láthatjuk i. t. méhésztársaim, hogy azt a nagy kaptárt, melyet mint újat mutattam be az előző cikkeimben, nem úgy hübelebalázs-módjára, minden meggondolás nélkül ütöttem össze, hanem a méhcsalád életviszonyainak sok évi fáradságos és költséges tanulmányozása után szerkesztettem meg.

Az új keretméretre tervezett kaptárnál alak tekintetében nagy gondot fordítottam arra, hogy annak szélessége a mélységével megközelítőleg egyenlő legyen éppen úgy, mint a fönnebb ismeretett 16 orsz. méretű egész keretre készült állókaptároknál. Nagyság tekintetében pedig — látva és tapasztalva a méhcsaládnak jó tavazon végbement fejlődési képességét — orsz. méretű 30 egészkeretet kellett alapul vennem. Végre beosztás tekintetében három keretsor alkalmazását kellett terveznem; ekként remélhettem, hogy a főhordás ideje alatt begyűjtött méz leszorítja a fészket a középső és alsó szakaszra, s a felső sor keret kivétel nélkül mind alkalmas lesz a pörgetésre.

Mindezekben így megállapodván, először is a kaptár szélességét kellett meghatároznom. Tudjuk, hogy 10 keretnek egy sorban való alkalmazásánál 36 cm. a kaptár mélysége. Első tervem tehát az volt, hogy a kaptárt 36 cm. szélesre csináltatom; de csakhamar lealkudtam abból 2 cm.-t abból az egyszerű okból, hogy 9 keret berendezésénél (egy-egy sorban) se legyen nagyon elütő a szélesség a mélységtől; vagyis a 36 cm. (10 keret mélysége) és a 32.5 cm. (9 keret mélysége) között levő középszámot a 34-et vettem a megalkotandó kaptár szélességének mértékeül. Mivel pedig évek hosszú során czélszerűbbnek tapasztaltam az oldalléczeken járó kereteket, mint a vájatban járókat, így e keret felső léczcskéjét is 34 cm.-re kellett terveznem.

A megalkotandó keret nagyságának meghatározásánál az orsz. méretű egészkeretet vettem kiinduló pontnak, mivel abból terveztem 30-at az új kaptárba; szélességéhez 8 cm.-t kellett adnom, hogy 26 cm.-es felső lécze $26 + 8 = 34$ cm. legyen; tehát a magasságából ugyanannyit vágtam le, s készen volt az új keret, melynek alsó lécze 32 cm., oldalléczei pedig 27 cm.-esek lettek, Ezekből már állíthatok 3 sort egymás fölé, a nélkül, hogy a kaptár magassága (91 cm.) túlhaladná, vagy csak el is érhetné a szélesség háromszorosát ($34 \times 3 = 102$); és állíthatok 10-et egy-egy sorba, a nélkül, hogy a kaptár szélessége (34.) és mélysége (36.) között valamely lényeges számbeli különbözet jöjjön létre.

Meghánytam-vetettem minden okot és körülményt annál is inkább, mert kezdtem unni a kísérletezésekkel járó sikertelen fáradságot, s az ezek okozta kiadásokat S ámbár az előbbi kísér-

letezések hiányait az új kaptárban mind pótolva láttam, mégis roppant óvatossággal fogtam az újításhoz, mert tisztán láttam, hogy teljesen beválik, s hogy ekként régi kaptáraitam használaton kívül kell helyeznem; s úgy járok mint apám 50 év előtt, amikor a faekéket vasekékkal cserélte föl. Tehát nem kis aggodalommal néztem azoknak a munkáknak teljesítése elé, melyek az átalakulásból következőleg reám várakoztak. Egyfelől anyagi, másfelől fizikai erőmet kellett mérlegelnem, s ekként arra határoztam el magamat, hogy több év alatt, lassan, fokozatosan térek át az új rendszerre.

Így csináltattam tehát 4 drb. kettőskaptárt 8 méhcsaládra. Eimondhatom, hogy az 1900. évben, s még inkább 1901.- és 1902.-ben nagyon is bebizonyult, hogy ezek a kaptárok nem túlságos nagyok. Igaz, hogy a f. évben nem teltek meg; igaz, hogy a bennük tenyésző méhcsaládok nem voltak képesek a kaptár méretéhez kívánatos népségre vergődni, mert az időjárás mostohasága miatt a külső munkában annyi méh veszett el, hogy az anyák teljes petéző képességükkel is alig tudták a közepes létszámot fenntartani. Sőt az a csudálatos, hogy ilyen mostoha körülmények között mégis képesek voltak 32—38 klg. mézet begyűjteni az ákáczirágzás ideje alatt. Tehát ezek a nagy kaptárban tenyésző méhcsaládok még ebben a silány esztendőben is hasznothajóknak bizonyultak; pedig ma igazán örvendhetünk, ha kár nélkül lépünk bele a jövő évbe.

Hogy az idén nem telt meg ez a nagy kaptár sem méhvel, sem mézzel, abból még egyáltalán nem következik, hogy jobb években meg nem telik. Különben gondoljuk el egész higgadtan, hogy a gazda magtára és pinczéje sem telik meg az 1863 iki- és az 1866 ikihoz hasonló silány termésű évben és még sem fogja túlságos nagynak tartani sem a magtárát sem a pinczét, hanem azon sóhajtozik, hogy csekély volt a termése. Kis magtár és kis pincze mellett éppen az áldással dús esztendőben termése java részét kénytelen lenne a szérűből, illetőleg a szüretelő kádakból talán nagyon alacsony áron is eladni.

Így vagyunk mi méhészek a kis kaptárral; akkor látjuk, hogy kicsiny, amikor már sem időnk, sem alkalmunk nincs azt megnagyobbítani; amikor egyre-másra rajzásra készülnek méhcsaládaink; amikor az éretlen mézet is elszedjük, hogy helyet adjunk

újabb méz beraktározása; amikor azt tapasztaljuk, hogy a ki rajzott anyacsalád is színültig megtölti néppel és mézzel a kis kaptárt. Ha az ilyen túlnépes méhcsalád nem rajzik, akkor sem gyűjt többet, sőt türehetetlen helyzete miatt éppen kevesebbet, mert egyrésze tétlenül vesztegel, az a rész t. i., amely a szükséges létszámon fölül van. Ha az ilyen túlnépes méhcsalád népessége nem redukálódik a nyár folytatában, s telelő csomója nem idomulhat a természet törvényei szerint előírt gömbalakba, akkor télen át vesz el; lesz benne annyi holt méh, hogy az ablak felől levő hátulsó keretek között föltorlódik 10—15 cm. magasságban is.

Hogy nagy méhcsaládok számára nagy kaptárok kellenek, azt még a nem méhésztudó is megérti az első szóra; hiszen az utolsó falusi csizmadia is tudja, hogy a nagy lábhoz nagy csizma kell. Éppen azért megfoghatatlan, hogy egy régi gyakorlattal bíró intelligens méhésztárs a norm. méretű kaptárokból éveken át fáradozhatott óriási méhcsaládok létesítésén. Ugyan ki csudálkozhatnék azon, hogy eme fáradozása nemcsak sikerre nem vezetett, de határozott veszteséggel járt.

Nálam is megtörtént a 80-as évek végén, hogy egy alkalommal 3 első raj összeállt, s amikor ezt egy jókora gyékénykasba befogtuk, az színültig megtelt méhvel. Kénytelen kellett megörülnem ennek a nagy rajnak, de rögtön fölmerült az az aggodalmam, hogy a nagy néptömeg számára minden meglevő kaptárom kicsiny lesz. Mit tehettem? Fogtam egy orsz. méretű kaptárt, föl szereltem 33 lépkedetes félkerettel, s abba telepítettem be (ablakok nélkül) az óriási rajt. Isten csudája, hogy megmaradt benne. Ez az óriási raj két hét alatt kiépítette a 33 keretet, pedig népének egy jelentékeny része kívül vesztegelt. A harmadik héten fölbontottam; már kész anyabölcsői voltak, tehát csináltam belőle két muraajt; s még így is elég erős lett mind a három.

Tudjuk, hogy egy 1200 □ öles hold földbe 90 liter magot számít a gazda búzából, rozsból; ugyan miért nem vet abba 150—180 litert? Talán így nagyobb termést érhetne el? Sőt ellenkezőleg; az ilyen túlságosan sűrű vetés nem bokrosodhatik kellőleg, nagy részben lerogyik, lerothad, kipállik. Éppen így vagyunk a szőlőtelepítéssel is; itt sem fogunk 6000 vessző helyett 10—12 ezret ültetni egy 1200 □ öles hold földbe.

A túlnépes méhcsaládra nézve valóságos áldás, ha kirajzik, mert így megszabadul a veszteglő népségtől, amely csak a munkát hátráltatta, amely elviselhetlen hőséget eredményezett a kap-tárban, s amely a lépéptítmény leolvadása esetében a méhcsalád végpusztulásának veszélyével fenyegetett.

Újpesten.

Id. Boczonádi Szabó Imre.

Mézelőnövények.

3. A közönséges kakukfű.

(*Thymus vulgaris L.*)

A közönséges kakukfű 10–15 cm. magas évelő növény, melyet nálunk kertekben mint orvosi és mint fűszer-növényt tenyésztenek. Franciaország déli részein és Spanyolországban sziklás, kövecses, napos helyeken vadon tenyészik, hol lombjának és virágainak a gyűjtése a lakosságnak szép kerestetet nyújt.

Az egész növény illóolajtartalmú és így kellemes, erős szagú. A fölemelkedő szárazon vannak a tojásdad lándzsás levelek és a kék, néha fehér-szinű, ajakos virágok, melyek egész gombszerű örvöket képeznek.

Virágzási ideje május-junius hónapokra esik. A méhek ilyenkor nagyon jól mézelnek róla. A balzsamos nektár a többi virágról gyűjtött mézzel összekeveredik és azt kellemes illatúvá teszi.

Elvirágzás után a kehely megmarad és a magvakat tartalmazza, melyek által szaporítható. A magot április hónapban elvetjük 1–20 m széles ágyba; s ha a magvetést gondosan öntözzük és gyomláljuk, szépen kikel és átültethető vagy állandó helyre, vagy egyelőre megerősödés végett ideiglenes helyre (átpikkirozzuk).

A gyógyszerárakban használt »Herba Thymi« és »Oleum Thymi« a közönséges kakukfűből készül.

Rokona: a különösen fenyőerdőkben, vagy utak mentén egész nagy területeken vadon tenyésző kakukfű (*Thymus Serpyllum L.*, *démütka, vadcsombor*), mely juniustól egészen őszig piros színben játszó virágaival pompázik.

Apró, heverő ágú félcserje. Leginkább száraz, napos helyeken található és a szagos, mirigyesszőrű, alsó lapjukon pettyes levelekről — a melyekből a »Herba serpylli«-t készítik — könnyen fölismerhető.

Virágait nagyon szívesen látogatják a méhek és mézet kereső más rovarok. Szintén évelő növény.

4. A gyermeklánczfű.

(*Taraxacum officinale. Pongyola pitypang.*)

A gyermeklánczfű a fészkes virágzatúak egyik legismertebb alakja, mely réteken, mezőkön néha oly számmal fordúl elő, hogy virágzása idején az egész terület sárgüllik virágaitól.

A mélyen hasogatott tőleveleket fiatal korokban gyűjtik és mint salátát a konyhában fölhasználják; különösen a francziáknak nagyon kedvelt eledelük. Levelei és gyökerei gyógyító hatásúak (»Rad. Taraxacicum herba«)

A tőlevelek-alkotta rózsa közepéből emelkedik ki az üres belsejű virágszár, melynek tetejében fészkes virágzatban ülnek a sárga színű fogas pártájú virágok. Az öt porzó együttnevező.

Virít májustól kezdve egészen őszig; a méhek leginkább virágport gyűjtenek róla.

Egyes méhészek szerint a gyermeklánczfűről gyűjtött méz kesernyés ízű.

Evelő növény, mélyen a talajba hatoló karógyökérrel (gyógyerejű); elvirágzás után a kaszat termés a szél segítségével messze elszáll, nagy elterjedtségének ez az oka.

5. A dohány.

(*Nicotiana Tabacum.*)

Ezt a mérges egyenári növényt Nicot János hozta be Franciaországba (1560), ahonnan hamarosan elterjedt egész Európában és mint élvezeti cikk, a kereskedelemben nagy szerepet játszik.

Melegebb éghajlat alatt és nálunk is (Verpelét, Szendrő, Csetnek, Komárom, Jászberény sat) nagyobb területeken termesztik.

Termeszteni nálunk csakis az állam engedelmével szabad; a termesztett dohányleveleket az állam aztán be is váltja (Dohánymonopolium). Az állam háztartásában nagyon jövedelmező cikk, melyből évenként átlag 25 millió a tisztajövedelem.

A dohány levelei hosszúkásak, néha szélesek és kihegyezettek, ezeket a leveleket a száron való elhelyezkedés szerint minősítik, és e szerint van alja-, lelke- és hegyedohány.

A száruk végén bugavirágzattá csoportosulnak a rózsaszínű, tölcseres pártájú virágok, melyeknek mézelő képességük kielégítő, csak hogy sajnos, a dohánytermesztésnél a virágra nem számíthatunk, mert rendszerint eltávolítják, hogy a levelek annál tökéletesebbek lehessenek.

Meleg, erőteljes talajt kíván.

Rokona: a **kapadohány** (*N. rustika*), melyből a kellemes illatú török dohány készül.

Gödöllő

Strnad Mihály Béla,
állami faiskola-kezelő.

A mi dolgaink.

Hetedikszor hozunk értesítést az év folytán *viselt dolgainkról*, s aki ügytársaink közül figyelemre méltatta, láthatta, hogy mégis csak volt egy kis pezsgés központunkban is. De kérném egy kicsit mégis utána nézni, hogy mit is csináltunk, hogy vajjon kiérdemeljük-e azt a *fizetést*, amely részünkre minden közgyűlés alkalmával oly jóreménységűen megállapítatik; de amelyet az *országos szakintézés* oly *»rongyos egyleti«* módon nyújt segítségül. S pedig a nyár és ősztől is egy kis Gödöllőnek tekinthettük Egyesületi Köztelkünket. A minden vasárnap és csütörtök délután odaseregülő — tanulni vágyó érdeklődőkkel — akiket egyről-egyig készségesen láttunk el jóakarató tanácsunkkal.

Gyönyörűen indult a tavasz! Föl is népesültek a túlságig, anyatorzseink; csaknem minden csöpp mézünket föletették, mire rajzásra került volna a sor, ott kínlódott az óriás család, ég és föld között, nem mert rajozni, nem mertünk múrajt készíteni, félvén attól, hogy tönkre tesszük a megosztással. Alig kaptunk 10% rajt. S ezekből mégis benépesítettünk egy Boczonádi Szabó-félet, 2 háromkeretes Abendbácsi-félet S mégis annyira kedvezvén a nyár vége, hogy tisztességesen betelelhetjük összes családainkat, a maguk emberségéből.

A tavaszi gyümölcsvirágzásból igen szépen meghordták volt magukat; de az akáczból egy lecseppet se gyarapodtak.

A betelelést gyönyörű anyákkal eszközöltük.

Adna Isten már csakugyan nekünk is egy boldogabb méhészeti esztendőt!!

Oh! csakhogy ott fön, a Miniszteriumban vennék méltóbb figyelembe a *mi dolgainkat* s juttatná bár kétszeresét annak, a mégis már szokásos államsegélynek, a mely bizony úgy kifut körmeink közül, hogy alig jut némelykor egy pár levelező-lapra.

S ne hangoztatná lépten-nyomon, hogy nem tudunk gazdálkodni.

No, hát már most megszüntetjük kis Kertész Gazdánkat, ami szintén szálla volt szemükben, hogy hát az miért kell méhészeknek. Nemsokára talán megszüntetjük a főtitkári és pénztárosi tiszteletdíjakat (!) s aztán valahogyan csak megél a szerkesztő az önkéntesen beküldött Lapdíjból!?!

De ne keseregjünk talán mégis ennyire! Hisz' elévülhetlen érdemű Dr. Darányink helyébe egy igazi méltó utódot kaptunk, s ez nem fogja utolsó vergődések közé engedni a nagy br. Kemény Gábor örökét. S ott vannak szaktanácsadói br. Ambrózy, Saárossy-Kapeller és Kovács Antal urak, akik mind édes barátai nemcsak az „országos“ s illetve gödöllői alkotásoknak, de ami szerény Erdély-részi dolgainknak is.

Ahhoz a gödöllői, s illetve országos kiadáshoz mérten tehát mi is kérnénk egy kis nagyobb falatot; mert bizony már igen megpróbáltattunk.

A közgyűlésre történő előkészüldés czéljából igazg.-választmányi üléseket tartunk most dec. 5.-én és 19.-én szombat esteken 5 órakor az Erd. Gazd. Egyesület Petőfi-utczai helyiségében, ahová a mt tagtársak megjelenését kérem. Szentgyörgyi Lajos.

Tóth Jánosné.

Mély megilletődéssel vettük a gyász hírt, hogy méhészeti közéletünk egyik legjelesebbje, Tóth János úr, a gödöllői állami méhészeti gazdaság vezetője elvesztette szerető hitvesét; életének keresztjéről lepattant az a csillogó gyémánt, mely ennek az életkeresztnek a hordozása közben az örömnök és boldogságnak annyi fényét szórta Tóth úr útjaira. November 20.-án búcsúzott el örökre a gyöngédszívű feleség, a férj hűséges munkatársa, jószelleme, a gazdaság vezetésében és fölvirágoztatásában segítő jobbkeze, s a jószágos anya, ki mélyenérző nemes szívének utolsó dobbanásig is, minden melegével a családjáért buzgott.

A művelt lelkű nő halálán a magyar méhészet nemtője is szomorodottan kesereg. A gödöllői állami méhészeti gazdaság, s az ott rendszeresített állandó és időszaki tanfolyamok vezetésében a háztartás gondjait annyi ügyszeretettel és olyan arravalósággal viselte, hogy elvesztése nehezen lesz pótolható.

A méznek háztartási fölhasználásában és értékesítésében fáradhatatlan tevékenységgel és lelkes odaadással buzgólkodott azon, hogy a méz, mint az egészségre mindennél jobbhatású édesítő szer, vagy szeszerezstő anyag, a családi életben, a honyhán és az asztalon méltóképpen érvényesüljön. Ez irányú oktatásaiban sok tudás, széleskörű szakismeret nyilvánult. Ritka ügyességű remekléseivel a gazdaságot állandóan előzőnlő hazai és főleg külföldi látogatókat elragadta; a kiállításokon pedig, különösen legutóbb, a bécsi nemzetközi méhészeti kiállításon a legmagasabb vendégek figyelmét is magára vonta, s elismerésüket megnyerte és ezzel a magyar méhészet dicsőségének Gödöllőn és Bécsben font koszorújához a legszebb babérleveleket nyújtani segített.

Az érdemekben gazdag élet megszűnése fölött való mély bánkódásunkban együttérezünk azokkal, kiknek lelkeiben búcsúsá. sával a legsivárabb pusztaságot hagyta. Mérhetetlen fájdalomkat enyhítse a Mindenható kegyelme! A drága halott túlvilági élete legyen öröküdvösség!

Teleki.

Különfélék.

Az Alföldről. *Gebhardt Imre*, hartai (Pestvm.) tanító úr, jeles méhésztársunk írja, hogy az 1902. 3. téle Henning-féle módon etetett 72 törzséből 25 elpusztult, mert a táplálék elkészítéséhez használt keményítő karbolos volt. 47-re apadt törzsei közül pedig a tavasz kelletlen viselkedése miatt csak 38 maradt meg, azok is alig lézengtek. Sok fáradtság és gondos ápolás után, a jobb idő beálltára éledezni kezdett a 38 család, úgy, hogy az akácvirágzásból 135 koronáért adott el Gebhardt úr mézet. Phaceliából is kapott mézfölösleget, ám kevesebbet, mert ennek a mézét fiasításra, rajzásra való készülődésre használták föl a méhek. A phacelia-mézét fölötte dicséri Gebhardt úr. (Ézt a méhészetre áldásos növényt mindenesetre nagyon ajánlatos vetni. Háromszor vethető, úgy, hogy tavasztól őszig állandó jó méhlegelőül szolgál.) A tisztességből 487 korona értékű mézfölösleget gyűjtöttek Gebhardt úr méhei 38 kitelelt törzse így 622, 1—1 törzs átlag 1637 kor. értékű mézfölösleget adott tehát, s a nyári szaporulattal együtt ma 65 jó családja van bő mézkészlettel, s megfelelő tartalék-mézes kerekei féltreve, az esetleges tavaszi szűkségre. Gondolható — írja Gebhardt úr — mennyi kárt szenvedett n. Henning-féle etetéssel, hogy a keményítő karbolos volt (amit ő persze nem is sejtett); bevétele legalább is kétszeres lett volna, ha 72 törzse a tavaszon 38-ra le nem apad Bizony bizony igaza van Gebhardt úrnak, mikor azzal végzi sorait, hogy — miként 30 év előtt ő tette -- kezdjen a tanító 2 családdal méhészkedni, s tanítói fizetését túlhaladó olyan jövedelmet biztosíthat magának ezzel a nemes foglalkozással, melyet minden más téren hiába keresne.

Vésztőről pedig, szintén az *Alföldről* (Békesvm), azt írja *Szabó László úr*, hogy orsz. méretű kaptárokban tenyésztő méhcsaládai a *Csere-féle* eljárással egyenként 45 kgr. mézfölösleget adtak az idén. Nagyon kíváncsiak vagyunk arra a *Csere-féle* vívmányra!

Tökéletesbitett műlépprés. Arról értesülünk ügyünk egyik lelkes pártolójától, hogy egy barátjánál ennek olyan módon tökéletesbitett műlépprését látta, melylyel az illető az ő szemeláttára $\frac{1}{4}$ óra alatt 30, 1 kgr. viaszból pedig 40 db. műléplapot állított elő. Mirthogy a Rietsche-féle műlépprészel egy óra alatt 50—60, 1 kgr. viaszból pedig 25—30 db. műlépnel több alig készíthető: az új műlépprés szívesen ígért leírását érdeklődéssel várjuk.

A bécsi nemzetközi méhészeti kiállítás (hol a magyar méhészet annyi dicsőséget aratott a tavaszon) bizottsága nov. 18.-án tartotta lezámoló ülését, melyen kitűnt, hogy a kiállítás rendezésének 42,528 K. 91 f. kiadásával szemben 43,813 K. 88 f. bevétel után 1284 K. 97 f. tiszta fölösleg maradt. Nagyon ritka eredmény! A mintaszerű rendezésért és ügyvezetésért gratulálunk!

Tartalom: Tagtársainkhoz! Meghívó *Szentgyörgyi Lajos*. — Decembéri emlékeztető, *Jósa Sándor*. — A méhcsalád munkaképessége. *Id. Boczonádi Szabó Imre*. — Mézelőnövények. *Strnad Mihály Béla*. — A mi dolgaink. *Szentgyörgyi Lajos*. — Tóth Jánosné. *Teleki*. — Különfélék.

Apró hirdetések.

Mézpörgető, méztartó bádog-edény

jutányos áron kapható Zeiler Géza bádogosnál Kolozsvár (Mátyás-király-útca 4.) Ugyanó elvállal **mindenmü bádogos munkát. Javításokat** jutányos áron, pontosan teljesít. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

— (11—12.)

400 kgr. finom mézet, kgronként 1 kor.- és 5 kgr. postán, utánvétellel bérmentve 7 koronáért ad **Pinkert József**, tanító **Begaszentgyörgyön**.

1.—3.

36 és 40 keretes újpesti óriás állókaptár a benne levő családokkal eladó **Szegárdon, dr Hilbert** méhtelepén.

Boczonádi-féle eredeti kaptárak.

1. Egyes kaptár 25 mm. vastag deszkából bélelés nélkül, de bélelésre előkészítve, az ablaküvegezést kivéve teljes felszereléssel **11-50** korona.

2. Egyes kaptár minden részében teljesen bélelve, teljesen felszerelve **16** korona.

3. Kettős kaptár minden részében teljesen bélelve, teljesen felszerelve **28** korona.

Az árak az újpesti vasútállomásra szállítva értendők

Újpesten, Széchenyi-útca 7. sz.

3—3 **Id. Boczonádi Szabó Imre**

Csak 5 fillérbe kerül

egy levelezőlap, melylyel **gazdagon illusztrált, s a havi teendőket és sok hasznos tudnivalót tartalmazó nagy árjegyzékemet** kiki megszerezheti. Alfúirt czég a többek között készit

románcozott bádog mézpörgetőgépeket alsó, vagy fő ső hajtással **2—8** keretre, **16** koronától kezdve, a legjobbnak ismert minőségben (Részletesebb leírás az árjegyzékben). Továbbá:

göz-viasz- és mézolvasztókészülékeket vascsavarral járó erős sajtoló berendezéssel **22** koronáért. A készülék gyümölcsajtólásra is nagyon alkalmas.

Ajfonsus-féle műlépeket teljesen tiszta méhviaszból készíték. Szabadalmazott és sokak nyilatkozata szerint a **legjobb műlép**. A belföldön kizárólag nálam kapható, még pedig kívánt nagyságban **kgronként 4 kor 80 fill-ért; 3½, k.r. 16 kor. 20 fill.** Ismét elárúsítóknak árendedmény. A műlép beragasztására vonatkozó utasítást minden csomaghoz mellélek.

Népkaptár szalmából 30 keretre, melyek bádogsávokon függnék. A kaptár fala erős, 6 cm. vastag. **Darabja 6 kor. 60 fill.** Bővebbet az árjegyzékben.

„Universal“ etetőkészülék híg és sűrű, vagy szilárd táplálékkal való etetésre bármilyen rendszerű kaptárban télen-nyáron alkalmazható. Továbbá: **füstölőkészülékek, arcvédők, méhészkeztők, fűdelező kések, boronák, Gerstung- és Freusz-féle anyakalitikák, keretlécetek, rajfogók,** szóval minden méhészeti eszköz nagy választékban.

SIMMICH FR.

első osztr.-sziléziai kereskedelmi méhtelepe. **JAUERNIGBAN, Osztrák-Szilézia.**

Elsőrendű kitüntetések, Temesvárt és Teschenben 1902-ben **arany-érmét** nyert. **8.—12.**

Nyomatott Gámán János örökösénél Kolozsvárt, Kossuth Lajos-útca 10. sz.